

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Έλλάδα αρ. 10. — Για το Έξωτερικόν
φρ. γρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κίосκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμωναίας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιδόρου, (Όθθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού Υπόγειου Σιδηρόδρομου (Όμωναία), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Έστιας» Γ. Κολάρου και Σακέ του (όδος Σταζίου, αντίκρυ στη Βουλή). Στο Βόο βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου.

Η συνδρομή πληρώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Αρβανίτικες βρισιές. — Ψευτιές φουρνάριες —
Βιβλιοκαπηλεία και Μυαλοκαπηλεία — Τα
μαθήματα του Ψυχάρη.

ΜΑΣ στέλθηκε ο 87 αριθμός της Αρβανίτικης φημερίδας «Drita» που βγαίνει στη Σόφια, ίσως για να καμαρώσουμε ένα άρθρο του κ. Θ. Μαβρομάτη που βρίζει τους Έλληνες απ' άφορη του περιφημου συλλαλητήριου ποδοκαμε ο Καζάζης πέραν στο Δημ. Θέατρο, διορθώνοντας τους Γεωγραφικούς χάρτες.

Το φύλλο της «Drita» καταλάθος ήρθε στο γραφείο μας, αντί να πάει ίσως στο γραφείο του κ. Καζάζη και της παρέας του. Εμείς δεν ενθουσιαστήκαμε καθόλου τότε πούγες το αντιλαβανικό, το μωρό κι αντιδιπλωματικό, συλλαλητήριο το έναντιό μάμια, το χτυπήσαμε όσο μπορούσαμε και δείξαμε στους διάφορους Καζάζηδες κι άλλαφροπατριώτες πόση εθνική ζημιά φέρουν τέτια θεατρικά κι ασυλλόγιστα καμώματα και πόσο βλάπτουν οι αδικιολόγητοι ταρταρισμοί.

Μα φαίνεται ταρταρίους άρχισαν ναποχτάει κ' η Άλβανία, γιατί ο κ. Μαβρομάτης στο άρθρο του μεταχειρίζεται τα ίδια σκουριασμένα άπια που μεταχειρίστηκε ο κ. Καζάζης στο συλλαλητήριο του, τις βρισιές και το παχιά λόγια, και συνιολοβρίζει ένα άλάκαιο έθνος, μόνο και μόνο γιατί το έθνος αυτό ευτύχησε ή δυστύχησε νάχει κ' έναν Καζάζη.

Ο «Νουμάς» πάντοτε με συμπάθεια και με σεβασμό έγραψε για τους Αρβανίτες και σήμερα, δίκαια και λογικά κρίνοντας, δε θα μετανιώσει για όσα έγραψε άλλότες και δε

θάλλάξει πολιτική σ' αυτό το ζήτημα, έπειδή, αλά Μαβρομάτη, βρέθηκε ένας Αρβανίτης να μας βρίσει. Σε τέτια έθνη-κά ζητήματα ή γνώμη του άτόμου δε λογαριάζεται ή γνώμη του Έθνους βαρύνει. Και τέτια βαρύτητα δεν μπορεί να την έχει ούτε ο κ. Μαβρομάτης, ούτε ή «Drita», που βγαίνει μάλιστα στη Σόφια και τυπώνεται με Βουργάρινα ψηφία (το άρθρο του κ. Μαβρομάτη κάνει μοναδική εξαίρεση και τυπώνεται Έλληνικά, ίσως για να μπορούσαν να διαβάσουν κ' οι Ρωμιοί τις βρισιές του), και φυσικά είναι ύποχρεωμένη να βρίζει τους Έλληνες για να μην έμποδίζεται ή κυκλοφορία της στην ευγενική χώρα του Φερντινάντου.

*

ΛΠΟ την «Πατρίς» βγήκε ή εϊδηση πως ο κ. Θεοτόκης άποτραβιέται από την πολιτική. Φυσικώτατο άφου ο διευθυντής της κ. Σίμος, πρί γίνει δημοσιογράφος, έκαψε το φούρναρι στην Αθήνα, δεν πρέπει να παραξενεύεται κανείς αν ξεφουρνίζει στη φημερίδα του τέτιες χοντρές, σά διαπλά καρβέλια, ψευτιές.

Δύσκολα κανείς λησμονάει το παλιό του επάγγελμα

*

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ή Κυβέρνηση να χτυπήσει κατακέφαλα την βιβλιοκαπηλεία κι άρίζει συγχρόνως ο κ. Στεφανόπουλος με το νομοσχέδιο του που παρουσίασε στη Βουλή για τα διδαχτικά βιβλία. Αμα ψηφιστεί το νομοσχέδιο αυτό (κ' ελπίζουμε να ψηφιστεί, γλήγορα γλήγορα μάλιστα), οι βιβλιοκαπηλίοι θα μουλώξουν κ' οι τσέπες μας θα ξαναμένουν, άφου τα διδαχτικά βιβλία ούτε πολλά θάνα πιά, ούτε ακριβά.

Ένα μοναχά να εύχθούμε τόμα όπως βρέθηκε ένας Υπουργός να χτυπήσει κατακέφαλα τη Βιβλιοκαπηλεία, έτσι να βρεθεί κ' ένας άλλος Υπουργός να τονέ μιμηθεί και να ζωνώσει τη μυαλοκαπηλεία, ξεκαθαρώνοντας ταμιορα Ρωμιοπούλα από την άγρια τεραντία του Δασκαλισμού. Γιατί, ποιό τίφελος νάναι φτηνά τα βιβλία και νάναι σχολαστικά γραμμένα;

Τό δασκαλισμό, και φτηνά να τον άγοράσεις, πάντα ζημιώνεσαι.

*

ΦΙΛΟΣ μας γράφει από το Παρίσι, άάμεσα σ' άλλα, και τακόλουθα:

«...Χτες παρέδιδε ο Ψυχάρης στην Ecole de Lille ιστορία της νεοελληνικής φιλολογίας μιλούσε για το Βαλαωρίτη και το έργο του κ' οι μαθητάδες του είχαν μάθει και λένε σε χαράκι δημοτική το βίο του, με ανέκδοτα μαζεμένα από τον ίδιο τον Ψυχάρη, και κάνουν κριτική ανάλυση στα καλύτερα ποιήματά του.

Αιστάνεσαι κάπια άνογάλλιστος, νάκους Φραντζέζους φαιττίες να μιλάνε για τους παιχτάδες μας, και στη γλώσσα μας, μ' ενθουσιασμό, ότα μάλιστα συλλογίζεσαι ότι οι συνάδερφοί τους Ρωμιοί ούτε τα δόνματά τους καλοξέρουν».

Από το ίδιο γράμμα μαθαίνουμε πως ο κ. Ν. Έπισκοπόπουλος δημοσιεύει με το γαλλικό του ψευτόνομο Νικολά Σεγκύρ, μια άξιόλογη κριτική μελέτη για τον Άνατόλ Φεράν στον τόμο του Φλεβάρη της «Revue des Revues».

συνήιζε πρώτα και καθότανε συντροφιά με τις άλλες δούλες, να προσμένη. Αξάφνης, της καπάντησε άνυπόφορο νάκούη άθρόπινη λαλιά. Προτιμούσε, άς που τελειώση το μάθημα, να παρχμονέβη δίπλα σ' ένα σοκάκι άπόμερο κ' έρημούτσικο, αν και την άφράνιζε να στέκεται ή να περπατήσει. Αναγκάζότανε μάλιστα ναγοράζη ό τι λάχαινε σ' ένα μικρό μπακάλικο έκείδά, να τρώη κ' ι νάνηδιάζη, μήπως θαβέψη τίποτα κανέναν διαβάτη, βλέποντάς τηνε να νεθοκατεβήνη το πεζοδρόμι, και τη ζυνώση. Έτσι κάποτε περνούσανε δυό δυόμισυ ώρες. Και την έδερνε το κρύο. Σά γύριζε σπίτι, μπουζί. Έπρεπε άμέσως να πάη να ζεσταθί στη φωτιά, κουβαριασμένη προς στη σόμπα. Δεν πιστέβω, καμιά πλούσια ποτέ της νάκαμε το δρόμο καταφύγι της από την άρρώστια. Μα κ' οι βέλτιές της στού κ. Αμάρου της φέρνανε άξαφνα δυσκολίες άλλο είδος. Η μικρή δεν είχε πιά μάθημα τετάρτη και σάββατο, άλλαζε μέρες, κι άναγκάστηκε ή Κατινούλα να πηγαίνη μόνη της στού γιατρού. Στο μεταξύ, έννοείται πως δεν μπορούσε να φροντίση ούτε για το σπιτικό ούτε για τη Μοίριτα. Η Άννα σύφωνα και το παραδέχτηκε άμέσως. Κάθε φορά όμως που έμελλε ή Κατινούλα να πάη στού γιατρού, από την ψεσινή, κάποτε και

ΑΠΟ ΤΑ «ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΥΝΤΡΙΜΑΤΑ»

Έρθα και κάθησα να ιδώ του Πηνειού τους δχτους,
Τό μεγαλόπρεπο άπλωμα του Όλύμπου του Ιεροού...
Τους πονους σου και τους καημούς, φτωχή καρδιά μου,
[διώχ' τους,
Κι' άκου το άπαλοφλίφλισμα του γαλανού νερού...

Ο θρόος των φύλλων των λευκών σε νκιουρίζει, πέρα
Τά ήλιοδασυλέματα του χυνοπώρου, να ι...
Λησμονήσε τον πόνο σου, και στο γλαυκόν αίθέρα
Πέταξε με άλλα όνειρτα και στα ψηλά βουνά...

Λάρισα, 9 του Τρυγητή 1906.

ΛΟΕΓΓΡΙΝ

ΜΠΟΝΑΜΑΔΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΠΡΩ- ΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ «ΛΘΟΙΝΕ»

«Εάν παρετρήθη πρόδος τις (στο 1906), ήτο αότη εν τη γλώσση. Όμοιομορφία εν τη χρήσει της όμιλουμένης και τάσις ήράμου εξέλιξεως. Όλα τα δημιουργήματα της φρενοκομιακής άμαθείας ύπεχώρησαν... Η δια της άναγνώσεως άλλως τε εξέλιξις γίνεται ταχίστη, και το 1907 θά δώση ούτω εις την χώραν πραγματικήν δημοσιογραφίαν». (σελ. 2, στ. 1) Μπούμ!

Ορίστε, Κύριοι, στην πραγματικήν δημοσιογραφίαν!

«... την άπόγνωσιν του θλιβερού έκπατρισμού, άμδλυνόμενου εύτυχώς από της ττοργής άδελφών...» (σελ. 1, στ. 1)

Έδώ βλέπετε, Κύριοι, την έρεμον εξέλιξιν.

«Εάν ή δύνατο ή άγέθει... να έκπεταθί, θα δύναται να έλπίση εις εύτυχαστέρας ήμέρας». (Ιδ. μέρες)

Τώρα θά ιδήτε την προδον.

«...έφ' όσον δεν καθιερωμεν ήμεις αυτός άπο του άδρού ρόπου του τρόπου καθ' όν δέον να πολιτευώμεθα...» (σελ. 1, στ.)

«...ή έρωτική των λειτουργιών να άποβή άπό του τρόπου της έφαρμογής εις το Κράτος μας εις Μέγαιραν» (Ιδ. μέρ.)

«...εις το σημαϊόν του να διαστή τις εάν άληθώς έχη του Κράτους τα στοιχεία και αν δύναται να είναι...» (Ιδ. μέρ.)

«...δεν άποδεικνύει: άν οι νεωστί συζευθέντες ζούν εύτυχεις...» (Ιδ. μέρ.)

Τώρα θά ιδήτε, Κύριοι, τη γλώσσα του 1907,

«...να διαταρξέωσι την ειρήνην ής περί πολλού ποιούντι...» (σελ. 2, στ. 1)

«Ιδού το φάσμα των μεγαλουργών της Έκποσίτας του 21, ύπεθυμίζουσαι εις ήμεις...» (σελ. 2, στ. 3)

Ιδού τώρα και τα φάσματα των μεγαλουργών της άσυνταξίας.

«...άπεφασίσθη όπως, εν ή περιπτώσει αι συζητήσεις, λήξουν προγενεστέρως, θα άρχισή...» (σελ. 3, στ. 3)

Και του χρόνου!

ΑΘΟΙΝΕΩΣ

κ. Αμάρο, δεν πρόκοφτε που δεν πρόκοφτε ή Κατινούλα. Χεροτέρεβε και πήγαινε. Χεροτερίθανε και τα βάσανα του σπιτιού. Άντις να ήσυχάση τώρα που έφυγε ο Πέτρος, δοκίμασε πικρές άλλο είδος. Στη θέση του άδερφού του πήρανε προσωρινά ένα δούλο που τους τονέ σύστησε ή Λουίζα και που είτανε φίλος του άντρός της. Η Λουίζα έτρεχε κάθε τόσο στο νοσοκομείο μα στο μεταξύ τάψηνε μια χαρά με τον καινούριο το δούλο. Θα θυμότανε για βέβαιον τη σκρόφα της γιαγιάς της. Πολύ της κόστισε άφτό της Κατινούλας. Άγαπεύσε όπως και αν είναι τον άδερφό της που δεν έφταιγε, λείει, κ' ή Λουίζα τον έσερνε από τη μύτη. Χολόσκασε για το άτιμο το φέριμο. Έτυχε κιόλας να τους τσακώση στο μαγερείο, χωρίς να το θέλη. Από τότες ή Λουίζα πιά στρίγγλιασε. Δεν ήφινε το δούλο να της άνεβάζη τα πιάτα ως την τραπέζα κ' έίπε στάφεντικά πως φοβότανε μήπως και τα σπάση, γιατί δεν ήξερε. Αναγκάζότανε ή Κατινούλα, με τη μέση της τη σακατεμένη, να πηγαίνειόρεχεται στο στενό και γυριστό σκαλάκι που χώριζε το μαγερείο από την τραπέζα. Κάτω, μιλιά δεν της κρίνανε. Άγαλά, δε γύρεβε κουβέντες ή δύστυχη. Την κουράζε φοβερά ή παραμικρή όμιλία. Όταν ώδηγούσε σχολείο τη Μοίριτα,

το πρώι, τη βωτούσε ή Άννα έτσι, άπια: — «Σήμερα (ή άβριο; νομίζω πως θά πιά στού κ. Αμάρου);» — «Μάλιστα, κυρία».

«Καλά. Λοιπόν ήβριο (ή σήμερα), τάπογεμα, δε θα μπόρσης να μείνης με τη Μοίριτα. Δέ σημαίνει. Μνήσκω έγώ. — Αλήθεια! Τό ράψιμο έκείνο που άρχισες, άδύνατο να το τελειώσης, άφου πηγαίνεις στού γιατρού. Τό τελειώνεις λοιπόν άλλη μέρα».

Κ' ή Άννα τέτια φωτύματα, λές και της τάκανε πίτηδες όσο μπορούσε πιο συχνά. Έτσι, ως και τάφεντικά τα καλήτερα του βροσνίζουν ένα δουλικό, δίχως να ύποψιάζονται τα βάσανά της. Να πηγαίνη στο γιατρό, βέβαιον μα να ξερη κιόλας πως είναι καλοσύνη της καρδιάς του που του δίνει την άδειαν. Φωντάζεται κανείς τί έλεγε μέσα της ή Κατινούλα, όταν άκουγε την κουβέντα. Έννοιωσε πως ή άρρώστια της καταντούσε βάρος για τάφεντικά, και τότες ή Άννα έμοιαζε σά να βίχνη άπάνω της το κρίμα, και τί κρίμα; Τό κρίμα που ή άμοιρη πονούσε, γιατί μήτε ή Άννα, μήτε ο κ. Αμάρος, με μήτε κι ο κ. Άντριάς δεν τη νοιαστήκανε, όταν έπρεπε να τη νοιαστούνε.